Valtuustoaloite puiden korvausistutuksista Oriveden kaupungissa

Kaupunginvaltuusto 20.04.2026 § 27

Kaupunginvaltuuston esityslistalla olleiden asioiden tultua käsitellyiksi puheenjohtaja totesi, että valtuutetut ovat jättäneet valtuustoaloitteen puiden korvausistutuksista Oriveden kaupungissa.

Aloite kuuluu seuraavasti:

” Vasemmiston valtuustoryhmän esityksestä ja valmistelun pohjalta me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Oriveden kaupunki ottaa käyttöön periaatteen, jonka mukaan kaadettujen puiden tilalle istutetaan vastaava määrä uusia puita.

Kaupungin viheralueilla tehtävät puiden kaadot ovat usein välttämättömiä esimerkiksi turvallisuuden, rakentamisen tai kunnossapidon vuoksi. On kuitenkin tärkeää huolehtia siitä, että kaupunkiympäristön viherrakenne säilyy ja kehittyy myös pitkällä aikavälillä.

Puut ovat keskeisessä roolissa kaupunkiluonnon monimuotoisuuden ylläpitämisessä, hiilen sitomisessa sekä viihtyisän elinympäristön luomisessa. Ne tukevat Oriveden tavoitetta edistää hiilineutraaliutta, vahvistaen luontoarvoja.

Esitämme, että:
- Oriveden kaupunki sitoutuu istuttamaan uuden puun jokaista kaadettua puuta kohden.
- Istutuksissa suositaan kestäviä, paikallisiin olosuhteisiin sopivia ja monimuotoisuutta tukevia puulajeja.
- Korvausistutukset toteutetaan ensisijaisesti samoille tai lähialueille, joissa kaadot on tehty, mikäli se on tarkoituksenmukaista.
- Toimenpiteet toteutetaan kustannustehokkaasti osana kaupungin normaalia viheralueiden hoitoa ja suunnittelua.

Lisäksi toteamme, että Orivedellä on onnistuneesti panostettu kukkaistutuksiin. Nyt resursseja on hyvä suunnata puuston määrän ja laadun turvaamiseen.

Tällä aloitteella vahvistetaan Oriveden kaupunkikuvaa, tuetaan luonnon monimuotoisuutta sekä edistetään ilmastotavoitteiden saavuttamista kustannustehokkaalla tavalla.

Orivesi 20.4.2026

Mari Lind	Marjo Liukkonen
Reijo Kahelin	Kea Cook
Pekka Tuhkanen	Sami Kymäläinen
Ilkka Hjerppe	Josefiina Viertoma
Kirsi Mäkinen	Emma Lepo
Tuuli Uusitalo	Jussi Teppola
Maija Ylistalo	Marjo Mäkinen-Aakula”

Puheenjohtaja otti valtuustoaloitteen vastaan ja totesi, että aloite lähetetään kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 04.05.2026 § 103

Valmistelija	talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja
Toimivalta	hallintosääntö 180 §
Esittelijä	kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus toimittaa valtuustoaloitteen teknisen lautakunnan ja kaupunkikehityslautakunnan valmisteltavaksi siten, että valmistelu toimitetaan kaupunginhallitukselle 31.10.2026 mennessä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

- - - - - - - - - - -

Tekninen lautakunta 29.10.2026
189/10.03.01.02/2026

Valmistelija: tekninen johtaja Virve Toukola
kaupunginpuutarhuri Katriina Vuorikivi

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Oriveden kaupunki sitoutuu istuttamaan uuden puun jokaista kaadettua puuta kohden. Aloitteen tavoitteena on ylläpitää ja kehittää kaupunkiympäristön viherrakennetta sekä vahvistaa luonnon monimuotoisuutta, viihtyisyyttä ja ilmastotavoitteita.

Kaupunki pitää aloitteen tavoitteita kannatettavina. Puilla on merkittävä rooli kaupunkiympäristössä. Ne lisäävät luonnon monimuotoisuutta tarjoamalla elinympäristöjä muun muassa linnuille ja pölyttäjille, sitovat hiiltä, parantavat ilmanlaatua, vaimentavat melua, hallitsevat hulevesiä sekä viilentävät rakennetun ympäristön lämpötiloja. Lisäksi puut lisäävät asukkaiden hyvinvointia, viihtyvyyttä ja vahvistavat kaupungin vetovoimaa.

Aloitteen tavoitteita arvioitaessa on tärkeää erottaa istutetut katu- ja puistopuut esimerkiksi luonnonmukaisista metsäisistä alueista. Kaavoitetuilla lähivirkistysalueilla sekä taajamametsissä puustoa poistetaan säännöllisesti osana normaalia metsän- ja alueenhoitoa. Näillä alueilla puusto uudistuu luontaisesti siementen ja juurivesojen avulla, eikä jokaisen poistetun puun tilalle ole tarkoituksenmukaista istuttaa uutta puuta.

Istutettujen katu- ja puistopuiden osalta kaupungin tavoitteena on jo nykyisin korvata poistettavia puita uusilla istutuksilla mahdollisuuksien mukaan. Uuden puun istuttaminen täsmälleen samaan paikkaan ei kuitenkaan aina ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista esimerkiksi muuttuneiden kasvuolosuhteiden, kunnallistekniikan, liikenneturvallisuuden, maankäytön tai muiden ympäristötekijöiden vuoksi. Jokainen uusi puuistutus suunnitellaan tapauskohtaisesti huomioiden ympäristö, maisema, rakennettu ympäristö, kunnallistekniikka, liikenneturvallisuus, ylläpidettävyys sekä alueen viihtyisyys. Joissakin tapauksissa poistettujen puiden vaikutuksia voidaan kompensoida myös muilla viherrakenteen ratkaisuilla, kuten pensas- tai perennaistutuksilla.

Kaupunki suosii uusissa istutuksissa kestäviä ja paikallisiin olosuhteisiin soveltuvia puulajeja sekä pyrkii lisäämään lajiston monipuolisuutta. Monipuolinen puulajivalikoima vahvistaa luonnon monimuotoisuutta sekä vähentää kasvitautien ja tuholaisten aiheuttamia riskejä.

Kaupungissa on käynnistetty sähköinen katupuukartoitus, jonka avulla selvitetään katu- ja puistopuiden kuntoa sekä uusimis- ja hoitotarpeita. Kartoitus tukee pitkäjänteistä puuomaisuuden hallintaa sekä tulevien istutusten suunnittelua.

Puusto altistuu kaupunkiympäristössä muun muassa ilkivallalle, liikenteen aiheuttamille vaurioille sekä talvikunnossapidon yhteydessä syntyville kolhuille. Lisäksi osa puista joudutaan poistamaan turvallisuussyistä esimerkiksi lahojen runkojen, kasvitautien tai merkittävien vaurioiden vuoksi. Yleisillä alueilla turvallisuus on ensisijainen lähtökohta päätöksenteossa.

Kaupunki istuttaa vuosittain uusia puisto- ja katupuita osana viheralueiden kehittämistä ja perusparantamista. Viime vuosina uusia puita on istutettu enemmän kuin niitä on poistettu. Kaupunki jatkaa tätä toimintatapaa ja pyrkii turvaamaan sekä kehittämään kaupunkiympäristön viherrakennetta pitkäjänteisesti ja kustannustehokkaasti.

Toimivalta

hallintosääntö 29 §

Esittelijä

tekninen johtaja Virve Toukola

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta toteaa, että aloitteen tavoitteet ovat perusteltuja ja ne vastaavat pitkälti jo nykyisiä toimintaperiaatteita. Korvausistutuksia toteutetaan jatkossakin tarkoituksenmukaisesti tapauskohtaisen harkinnan perusteella osana viheralueiden normaalia suunnittelua, rakentamista ja hoitoa.

Päätös